

Lausunto Joensuun seudun joukkoliikennestrategiasta 2030

KH 03.02.2025 § 25

181/00.01.02.00/2025

Joensuun kaupungilta on pyydetty lausuntoa Joensuun seudun joukkoliikennestrategiasta 2030. Lausunto on pyydetty antamaan 10.2.2025 mennessä.

JOJO:lla tarkoitetaan seudullista joukkoliikennettä, jota järjestetään Joensuun kaupungin toimesta Joensuun, Kontiolahden ja Liperin keskeisillä alueilla. Vuonna 2024 JOJO:ssa tehtiin yhteensä 2 911 363 matkaa. JOJO matkojen kulkumuoto-osuus kaikista alueen matkoista on noin 2,7 %. Matkamäärät ovat kasvaneet hyvin ollen 19 % suuremmat kuin vuonna 2019 ennen koronaa. Pahimman koronavuoden 2020 matkamääristä on nousua 72 %.

Työn tavoitteena oli määrittää JOJO:n vuoden 2030 visio ja sitä tukevat tavoitteet ohjaamaan joukkoliikenteen kehittämistä, rahoitusta, toimenpiteitä, markkinointia ja viestintää Joensuun kaupungissa sekä Kontiolahden ja Liperin kunnissa vuosina 2025-2030. JOJO:a koskeva edellinen kehittämisohjelma valmistui vuoden 2020 alussa. ”Joensuun kestävä liikuminen ja JOJO-joukkoliikenteen kehittämisohjelma 2025” antoi suuntaviivat nykyiselle joukkoliikenteen kehittämiselle ja se on joukkoliikenteen osalta pääosin hyödynnetty.

”JOJO on selkeä ja helppokäyttöinen. Matkamäärät kasvavat” on vuoden 2030 visio. Vision mukaisesti vuonna 2030 JOJO:n kulkumuoto-osuus kaikista joensuulaisten, kontiolahtelaisten ja liperiläisten matkoista on 3,5 % ja JOJO:n matkamäärät ovat 30 % suuremmat vuoteen 2024 verrattuna. Tämä edellyttää palvelutason nostamista vähintään kasvavan kysynnän mukaisesti, JOJO:n selkeyden ja käytön helpottamista, kasvavia lipputulaja sekä vähintään vuoden 2024 rahoituksen tason säilyttämistä. Vision mukainen tavoitetilä on mahdollinen, mutta se on myös erittäin haasteellinen. Ihmisten mielikuva JOJO:sta tulee olla korkea, mitä helpotetaan myös viestinnän keinoin.

Työssä laadittu kehittämisohjelma sisältää viisi pääryhmää, joita:

1. Liikenteelliset toimenpiteet
2. toimintaympäristöön liittyvät toimenpiteet
3. maankäyttöön liittyvät toimenpiteet
4. viestinnälliset toimenpiteet
5. hallinnolliset ja organisaationalliset toimenpiteet.

Liikenteellisiä toimenpiteitä ovat JOJO:n palvelutasotavoitteiden päivittäminen, Waltti lippu- ja maksujärjestelmän tarkistaminen, ajosuoritteiden nostaminen, kuntakohtaisen kustannusjaon tarkastelu, linjaston tarkistaminen ja sen kilpailuttaminen.

Toimintaympäristön toimenpiteet kohdistuvat vilkkaimpien pysäkkien varustelun parantamiseen, joista esimerkkinä mainittakoon odotuskatosten ja -tilojen lisäksi informaation ja matkaketjujen toimivuuden parantaminen. Maankäytön suunnittelun osalta korostetaan asuntojen, työpaikkojen ja palveluiden sijoittamista laatukäytävien varsille sekä yleiskaavan määräyksissä laatukäytävien huomioon ottamista.

Viestinnälliset toimenpiteet edellyttävät lisää henkilöresursseja joko koko- tai osa-aikaisesti. Muutoinkin JOJO:n vuoden 2030 visio ja tavoitteet, kasvavat matkamäärät, toiminnan kehittäminen sekä toimenpiteiden vaikutusten seuranta kaipaavat

hallintoon jo nykyisin lisäresursseja. Lisäresurssien tarve kasvaa edelleen, jos JOJO:n järjestämän liikenteen määrä kasvaa tai JOJO:on lisätään muita velvoitteita kuten esim. nykyistä enemmän kuntien koulukuljetuksia.

Valmistelija: konsernipalvelut

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

antaa seuraavan lausunnon Joensuun seudun joukkoliikennestrategiasta 2030.

Joensuun seudun joukkoliikennestrategiassa esitetyt visio ja tavoitetila sekä kehittämisohjelman pääryhmät tukevat osaltaan Joensuun kaupunkistrategian toimeenpano-ohjelmien, erityisesti ilmasto-ohjelman ja asuntopoliittisen ohjelman toteuttamista. Osa esitetyistä toimenpiteistä, kuten esimerkiksi lippu- ja maksujärjestelmän uudistus ovat jo aiemmin hyväksytyt toteutettavaksi. Myös strategiassa esitetyt, maankäyttöön liittyvät toimenpiteet on jo aiemmin otettu vahvasti mukaan maankäytön kehittämisohjelmiin ja ne ovat mukana myös käynnissä olevassa Joensuun seudun yleiskaavatyössä.

Joukkoliikennestrategian toimenpiteiden eteneminen ja niiden toteutuminen voidaan nähdä suurelta osin realistisena. Strategiassa esitetty viestinnän tehostaminen on tärkeä tekijä JOJO-joukkoliikenteen tunnettuuden ja täten matkustajamäärien lisäämisessä. Strategian ja kehittämisohjelman toteutuksessa on kuitenkin otettava huomioon kuntien taloudelliset mahdollisuudet niin henkilöresurssin lisäämismahdollisuuksien kuin toimintaympäristön toimenpiteiden toteutuksen osalta.

Joensuun kaupunki hyväksyy osaltaan esitetyn luonnoksen Joensuun seudun joukkoliikennestrategiasta 2030.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunkiympäristöjohtaja Ari Varonen oli kokouksessa asiantuntijana asian käsittelyn aikana.